

26.2.1969

IIIR-10-63

Ullångers kommun

Beslut om naturreservat och förordnande enligt 19 § naturvårdslagen till skydd för landskapsbilden beträffande Skuleberget i Ullångers kommun

Naturreservat.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen ett område på Skuleberget, vilket utmärks å bifogade karta, som naturreservat. Reservatet har tillkommit för att skydda en mäktig landskapsbild i det Ångermanländska kustlandet och bevara ett område av stort vetenskapligt, särskilt växtgeografiskt, värde.

För reservatet fastställer länsstyrelsen med stöd av 8 och 10 §§ samma lag följande föreskrifter.

Reservatföreskrifter angående förhållandet över fastigheterna.

Det är förbjudet

- att förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
- att spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
- att anordna upplag annat än för skogsbrukets behov
- att utföra fyllning av något slag
- att anlägga vägar och stigar utan tillstånd av länsstyrelsen
- att anlägga linbana
- att anbringa tavla - nödiga fridlysningstavlor undantagna - plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning
- att främmande mark eller luftledningar utan tillstånd av länsstyrelsen
- att uppföra byggnad eller ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett väsentligen annat ändamål än det, var till den tidigare varit använd
- att uppföra stängsel
- att utföra avverkning eller röjning utan tillstånd av förvaltaren
- att så eller plantera utan tillstånd av förvaltaren.

Reservatföreskrifter gällande allmänheten.

Det är förbjudet

- att förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning
- att anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning
- att fälla, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar

26.2.1969

IIIR-10-63

- att plocka eller uppgräva blommor eller på annat sätt skada vegetationen
- att döda, jaga, fanga eller skada vilda djur; taga eller skada ägg eller bo eller vidtaga annan åtgärd, som kan verka störande på djurlivet, exempelvis att från nära håll fotografera fågelbo, lya, gryt eller motsvarande
- att släppa fri hund, katt eller andra djur inom området
- att tälta eller uppställa husvagn
- att göra upp eld
- att på störande sätt utnyttja radio, grammfon, bandspelare o dyl
- att framföra cykel eller motordrivet fordon annat än på därför avsedda vägar och stigar
- att parkera motorfordon annat än på därför iordningställda platser
- att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar utan tillstånd av länsstyrelsen
- att med plåt, glas, plast, papper, avfall eller på annat sätt skräpa ned inom området.

Vård och förvaltningsföreskrifter för reservatet.

Reservatet skall skötas så att dess nuvarande karaktär i största möjliga mån bibehålles. Inom viss del av reservatet, som markerats på bifogade karta, får endast försiktig genomhuggning (stamvis blädning) ske, detta för att vidmakthålla det artrika och frodiga fält- och bottenskiktet. Inplantering av för trakten främmande trädslag får ej ske. I övrigt bör avverkningar inom reservatet ske så att bergets nuvarande siluett i möjligaste mån bibehålles.

Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen och beträffande kronan tillhörig mark domänverket.

Reservatet skall benämnas Skulebergets naturreservat och utmärkas av förvaltaren enligt av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

Skydd för landskapsbilden.

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 19 § naturvårdslagen till skydd för landskapsbilden att inom ett område vid Skuleberget, som utmärkts på bifogade karta, det skall vara förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

- avverka skog
- spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
- anordna upplag
- utföra fyllning
- anlägga vägar eller stigar
- anbringa tavla - nödiga fridlysningstavlor undantagna - plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning
- framdraga mark eller luftledning
- uppföra byggnad.

LÄNSSTYRELSEN
Västernorrlands län
Landskansliet
Härnösand

BESLUT

3

26.2.1969

IIIR-10-63

Jämlikt 41 § naturvårdslagen skall förordnandet om skydd för landskapsbilden lända till efterrättelse utan hinder av förd klagan.

Talan mot detta beslut föres genom besvär hos Konungen. Besvären skall ha inkommit till jordbruksdepartementet inom tre veckor från den dag klaganden erhöll del av beslutet. För menighet är besvärstiden fem veckor.

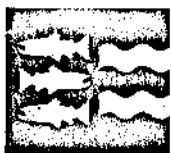
På länsstyrelsens vägnar

Harald Ljungh

Jan Axel Bränholm

Bestyrkes på tjänstens vägnar

Evel Witelund

1974-12-20

11.121-4870-74

Kramfors kommun
Box 47
872 01 KRAMFORS

Utvidgning av Skulebergets naturreservat

Genom markbyte förvärvade Kungl Maj:t och Kronan 1972-03-16 ett område beläget invid östra gränsen för Skulebergets naturreservat. I gengäld avyttrades bl a ett mindre område från reservatmarken till förmån för campingföretaget på platsen. Avsikten med affären var dels att tillföra reservatet ett plant markområde invid E4 lämpat för serviceanläggningar dels att koncentrera den befintliga stugbebyggelsen, tillhörande Skulebergets Camping, i anslutning till företagets huvudbyggnad.

1973-09-24 kompletterades ånyo Kronans markinnehav för naturvårdsändamål genom förvärv av ett område beläget mellan Skulebergets östra stup och väg E4. Motivet var denna gång att genom förvärvet möjliggöra en lämplig vård av naturmiljön nedanför det mäktiga bergsstupet.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) beslutar länsstyrelsen att utvidga Skulebergets naturreservat med två markområden belägna mellan reservatet och väg E4.

De nytillkomna områdena, som markerats på till beslutet hörande karta, omfattar 3,03 ha respektive 10,16 ha.

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen samt 7 § naturvårdskungörelsen att samma föreskrifter som enligt länsstyrelsens beslut 1969-02-26 gäller för det ursprungliga reservatet skall gälla även för de nytillkomna delarna.

Länsstyrelsen upphäver samtidigt dels det sedan 1969-02-26 gällande förordnandet om skydd för landskapsbilden enligt 19 § naturvårdslagen i vad det

1974-12-20

11.121-4870-74

avser de till naturreservatet fogade markområdena, dels förordnandet om naturreservat i vad det avser mark överförd till fastigheten Berg 1:5.

./.

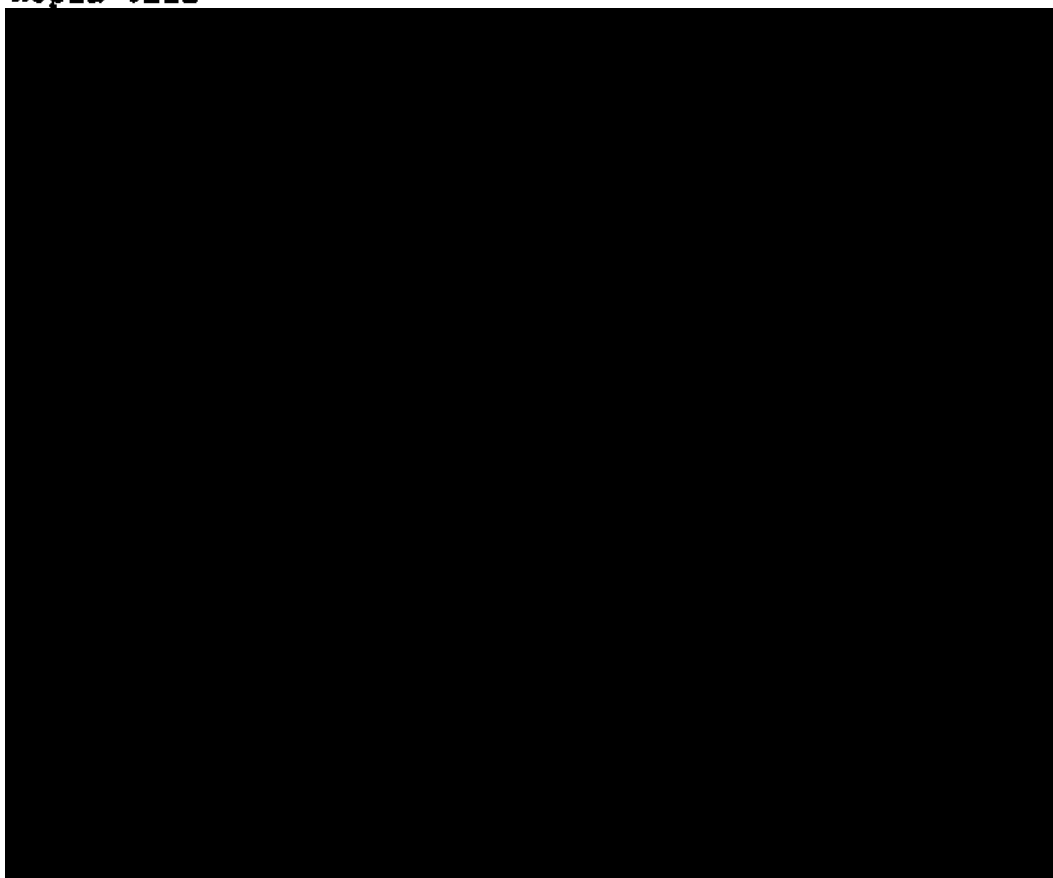
Besvär till jordbruksdepartementet se bilaga (PLY 1)

Vid den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsstyrelsens styrelse fattat beslut, har förutom föredraganden byrådirektören Bengt Norén, överlantmätaren Bengt Burman, förste länsassessorn Tage Ljunggren och naturvårdsdirektören Bengt Taflin deltagit. I styrelsens beslut har deltagit landshövdingens ställföreträdare Nils Sjölin samt ledamöterna Ivar Nordlander, Anund Hedberg, Erik Kalte, Nils J Wedin, Martin Olsson, Thore Hägglöf, Ivar Högström, Stig Olsson, Harry Sjöström, Rolf Sundin.

Nils Sjölin

Bengt Norén

Kopia till

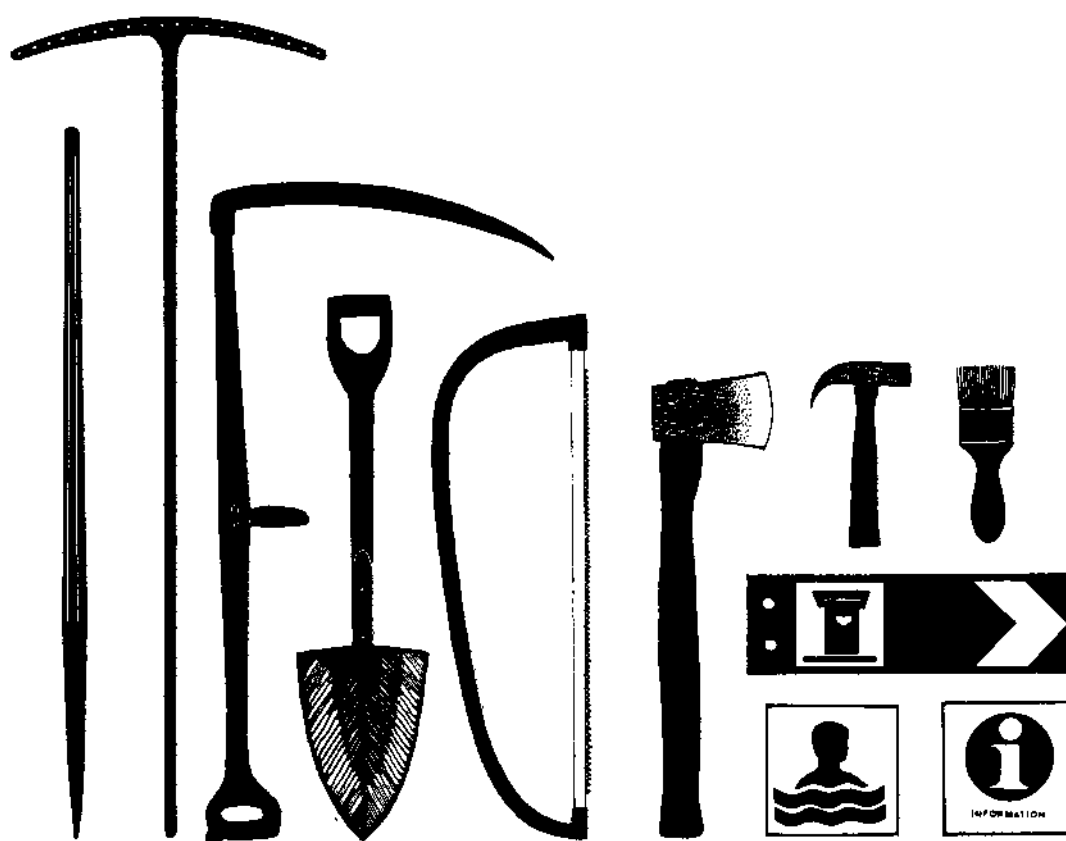

ME

SKÖTSELPLAN

SKULEBERGETS
NATURRESERVAT
Kramfors kommun

**LÄNSSTYRELSEN
VÄSTERNORRLANDS LÄN**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	sid
FÖRORD	1
DATA OM RESERVATET	2
LÄNSSTYRELSENS BESLUT OM NATURRESERVAT	2
BILDANDE AV SKULEBERGETS NATURRESERVAT	2
UTVIDGNING AV SKULEBERGETS NATURRESERVAT	6
ÄNDRING I NATURVÄRDSFÖRVALTNINGEN	6
ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	8
NATURFÖRHÅLLANDEN	8
MARKANVÄNDNING	10
Skogsbruk	10
Betesmark	10
Jakt	10
Områden och anläggningar för rekreation och fri- luftsliv	10
MARKÄGARE	12
TILLGÄNGLIGHET	12
SLITAGE OCH STÖRNINGSKÄNSLIGHET	12
TILLSYN	12
INFORMATION	12
INVENTERINGAR, LITTERATURLISTA	13
PLANDEL	14
DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK	14
Övergripande mål	14
Generella riktlinjer och åtgärder	14
ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV	20
Övergripande mål	20
Riktlinjer och åtgärder	20
Renhållning	20
Jakt	20
TILLSYN	20
DOKUMENTATION	20
REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN	20
KOSTNADER OCH INTÄKTER FÖR NATURVÄRDSFÖRVALTNINGEN	20
- FINANSIERING	21
Ekonomisk utredning, årligt underhåll	21
Ansvarsfördelning	21

Bilaga 1: Rapport över utförd skötsel i Skulebergets naturreservat

FÖRORD

Denna skötselplan har utarbetats vid länsstyrelsens naturvårdsenhet.

Skötselplanen består av två delar: 1. Allmän beskrivning, 2. Plandel. För ytterligare beskrivning av reservatet hänvisas till andra publikationer, se litteraturlistan.

Planen har fastställts 1985-04-19
Fastställelsen omfattar inte den ekonomiska utredningen.

DATA OM NATURRESERVATET

Skyddsform	Naturreservat																
Objektnummer	2202008																
Beslutsdatum	1969-02-26, utvidgning 1974-12-20																
Kommun	Kramfors kommun																
Registerområde	Vibyggerå																
Läge	2 km norr om Docksta, väster om E4																
Topografisk karta	18I SO och NO																
Ekonomisk karta	18I 9f																
Area	226 ha																
Fastighet	Berg 1:12. Del av Berg 23:2 Norrgällsta 1:3, 2:4, 3:2, 4:3, 4:5, 4:7																
Markägare	<table><tr><td>Berg 1:12</td><td>staten genom statens naturvårdsverk</td></tr><tr><td>Berg 23:2</td><td>Sigvard och Britta Hansson, Hans och Ann-Chatrin Hansson</td></tr><tr><td>Norrgällsta 1:3</td><td>Albert Wiberg</td></tr><tr><td>Norrgällsta 2:4</td><td>Ake Bölenius, Sten och Siv Bölenius</td></tr><tr><td>Norrgällsta 4:7</td><td>Per Arne Wedin</td></tr><tr><td>Norrgällsta 3:2</td><td>Karin Hamberg</td></tr><tr><td>Norrgällsta 4:3</td><td>Jacob och Hanna Nyberg</td></tr><tr><td>Norrgällsta 4:5</td><td>Bertil och Anna Linnea Vedin</td></tr></table>	Berg 1:12	staten genom statens naturvårdsverk	Berg 23:2	Sigvard och Britta Hansson, Hans och Ann-Chatrin Hansson	Norrgällsta 1:3	Albert Wiberg	Norrgällsta 2:4	Ake Bölenius, Sten och Siv Bölenius	Norrgällsta 4:7	Per Arne Wedin	Norrgällsta 3:2	Karin Hamberg	Norrgällsta 4:3	Jacob och Hanna Nyberg	Norrgällsta 4:5	Bertil och Anna Linnea Vedin
Berg 1:12	staten genom statens naturvårdsverk																
Berg 23:2	Sigvard och Britta Hansson, Hans och Ann-Chatrin Hansson																
Norrgällsta 1:3	Albert Wiberg																
Norrgällsta 2:4	Ake Bölenius, Sten och Siv Bölenius																
Norrgällsta 4:7	Per Arne Wedin																
Norrgällsta 3:2	Karin Hamberg																
Norrgällsta 4:3	Jacob och Hanna Nyberg																
Norrgällsta 4:5	Bertil och Anna Linnea Vedin																
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen, som enligt uppdrag av naturvårdsverket även sköter viss fastighetsförvaltning av Berg 1:12																

LÄNSSTYRELSENS BESLUT OM NATURRESERVAT

BILDANDE AV SKULEBERGETS NATURRESERVAT 1969-02-26 dnr
IIIR-10-63

"Beslut om naturreservat och förordnande enligt 19 § naturvårdslagen till skydd för landskapsbilden beträffande Skuleberget i Ullångers kommun

Naturreservat

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 § naturvårdslagen ett område på Skuleberget, vilket utmärkts å bifogade karta, som naturreservat. Reservatet har tillkommit för att skydda en mäktig landskapsbild i det ångermanländska kustlandet och bevara ett område av stort vetenskapligt, särskilt växtgeografiskt, värde.

För reservatet fastställer länsstyrelsen med stöd av 8 och 10 samma lag följande föreskrifter.

Reservatsföreskrifter angående förfogandet över fastigheterna

Det är förbjudet

att förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning

att spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form

att anordna upplag annat än för skogsbrukets behov

att utföra fyllning av något slag

att anlägga vägar och stigar utan tillstånd av länsstyrelsen

att anlägga linbana

att anbringa tavla - nödiga fridlysningstavlor undantagna -
plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning

att framdraga mark- eller luftledningar utan tillstånd av länsstyrelsen

att uppföra byggnad eller ändra befintlig byggnad för att
tillgodose ett väsentligen annat ändamål än det, vartill
den tidigare varit använd

att uppföra stängsel

att utföra avverkning eller röjning utan tillstånd av förvaltare

att så eller plantera utan tillstånd av förvaltare.

Reservatsföreskrifter gällande allmänheten

Det är förbjudet

att förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning

att anbringa tavla, plakat, affisch, inskrift eller annan
störande anordning

att fälla, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande
eller döda träd och buskar

att plocka eller uppgräva blommor eller på annat sätt skada
vegetationen

att döda, jaga, fånga eller skada vilda djur; taga eller
skada ägg eller bo eller vidtaga annan åtgärd, som kan
verka störande på djurlivet, exempelvis att från nära
håll fotografera fågelbo, lya, gryt eller motsvarande

att släppa fri hund, katt eller andra djur inom området

att tälta eller uppställa husvagn

att göra upp eld

att på störande sätt utnyttja radio, gramfon, bandspelare
o dyl

att framföra cykel eller motordrivet fordon annat än på därför avsedda vägar och stigar

att parkera motorfordon annat än på därför iordningställda platser

att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar utan tillstånd av länsstyrelsen

att med plåt, glas, plast, papper, avfall eller på annat sätt skräpa ned inom området.

Vård och förvaltningsföreskrifter för reservatet

Reservatet skall skötas så att dess nuvarande karaktär i största möjliga mån bibehålles. Inom viss del av reservatet, som markerats på bifogade karta, får endast försiktig genomhuggning (stamvis blädning) ske, detta för att vidmakthålla det artrika och frodiga fält- och bottenskiktet. Inplantering av för trakten främmande trädslag får ej ske. I övrigt bör avverkningar inom reservatet ske så att bergets nuvarande siluett i möjligaste mån bibehålles.

Reservatet skall förvaltas av skogsvårdsstyrelsen och beträffande kronan tillhöriga mark domänverket.

Reservatet skall benämnas Skulebergets naturreservat och utmärkas av förvaltaren enligt av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.

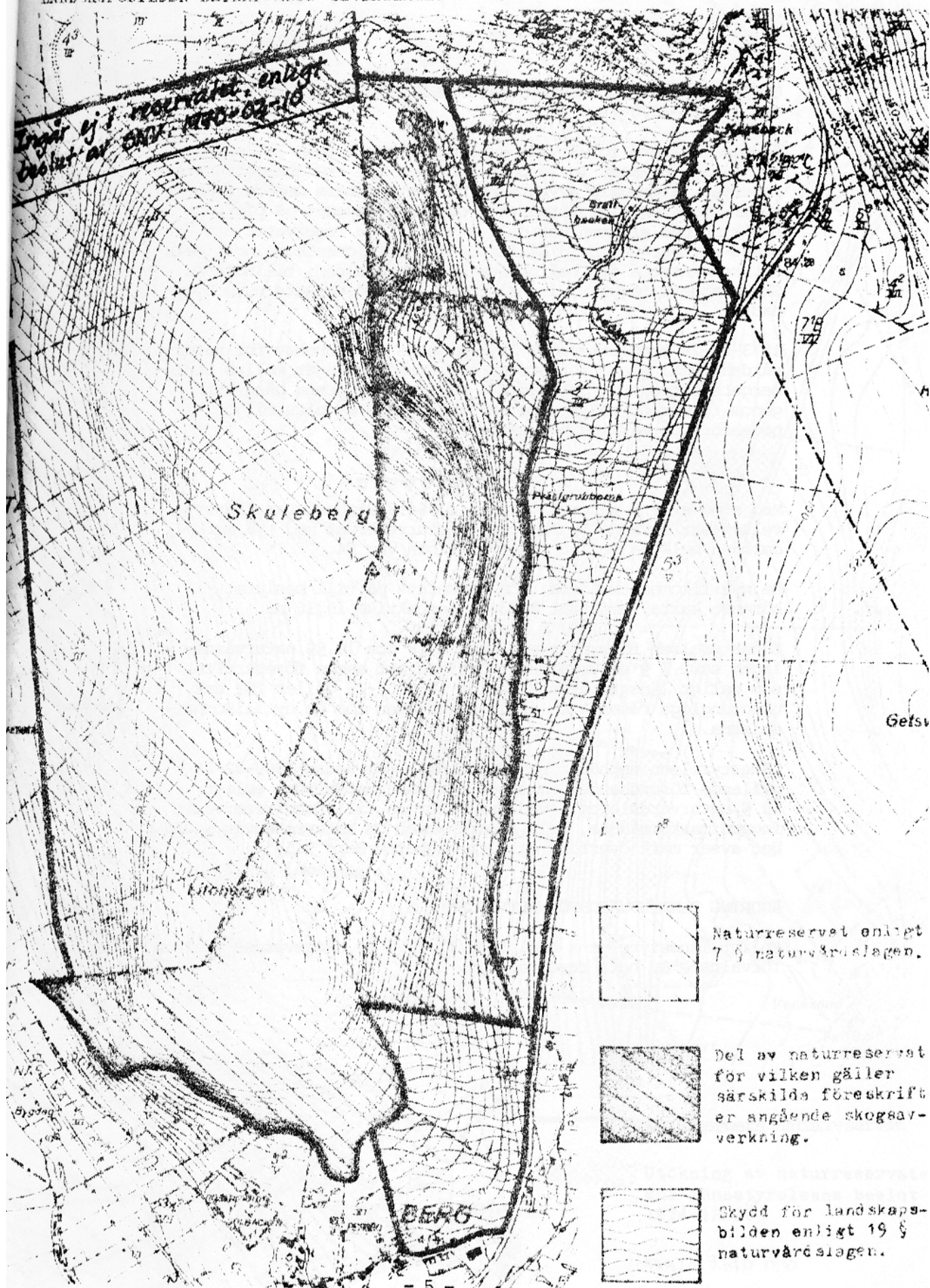
Skydd för landskapsbilden

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 19 § naturvårdslagen till skydd för landskapsbilden att inom ett område vid Skuleberget, som utmärkts å bifogade karta, det skall vara förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd

- avverka skog
- spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
- anordna upplag
- utföra fyllning
- anlägga vägar eller stigar
- anbringa tavla - nödiga fridlysningstavlor undantagna - plakat, affisch, inskrift eller annan störande anordning
- framdraga mark- eller luftledningar
- uppföra byggnad."

* Enligt länsstyrelsens beslut 30/12 1977 är skogsvårdsstyrelsen förvaltare av hela reservatet.

NATURRESERVAT OCH FÖRORDNANDE ENLIGT 19 § NATURVÄRDSLÄGEN TILL SKYDD FÖR
LANDSKAPSBILDEN BETRÄFFANDE SKULEBERGET I ULLÄNGERS KOMMUN.

"Genom markbyte förvärvade Kung Maj:t och Kronan 1972-03-16 ett område beläget invid östra gränsen för Skulebergets naturreservat. I gengäld avyttrades bl a ett mindre område från reservatmarken till förmån för campingföretaget på platsen. Avsikten med affären var dels att tillföra reservatet ett plant markområde invid E4 lämpat för serviceanläggningar dels att koncentrera den befintliga stugbebyggelsen, tillhörande Skulebergets camping, i anslutning till företagets huvudbyggnad.

1973-09-24 kompletterades ånyo Kronans markinnehav för naturvårdsändamål genom förvärv av ett område beläget mellan Skulebergets östra stup och väg E4. Motivet var denna gång att genom förvärvet möjliggöra en lämplig vård av naturmiljön nedanför det mäktiga bergsstupet.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) beslutar länsstyrelsen att utvidga Skulebergets naturreservat med två markområden belägna mellan reservatet och väg E4.

De nytillkomna områdena, som markerats på till beslutet hörande karta, omfattar 3,03 ha respektive 10,16 ha.

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 8 och 10 §§ naturvårdslagen samt 7 § naturvårdskungörelsen att samma föreskrifter som enligt länsstyrelsens beslut 1969-02-26 gäller för det ursprungliga reservatet skall gälla även för de nytillkomna delarna.

Länsstyrelsen upphäver samtidigt dels det sedan 1969-02-26 gällande förordnandet om skydd för landskapsbilden enligt 19 § naturvårdslagen i vad det avser de till naturreservatet fogade markområdena, dels förordnandet om naturreservat i vad det avser mark överförd till fastigheten Berg 1:5."

ÄNDRING I NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Enligt länsstyrelsens beslut 30/12 1977 är skogsvårdsstyrelsen förvaltare av hela reservatet.

ÖVERSIKTLIG BESKRIVNING AV BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN

NATURFÖRHÅLLANDEN

Skuleberget är länets mest kända berg och dess karakteristiska profil känns lätt igen av den som åker längs E4:an utefter Ångermanlandskusten.

För ca 7 000 år sedan stack Skuleberget upp som en liten kobbe i det yttersta havsbandet. Nu reser berget sig 294 m ö h. Högsta Kustlinjen är uppmätt till 285 m ö h vid Skuleberget. På den del av berget som var ovanför Högsta Kustlinjen växer idag en välutvecklad kalottskog.

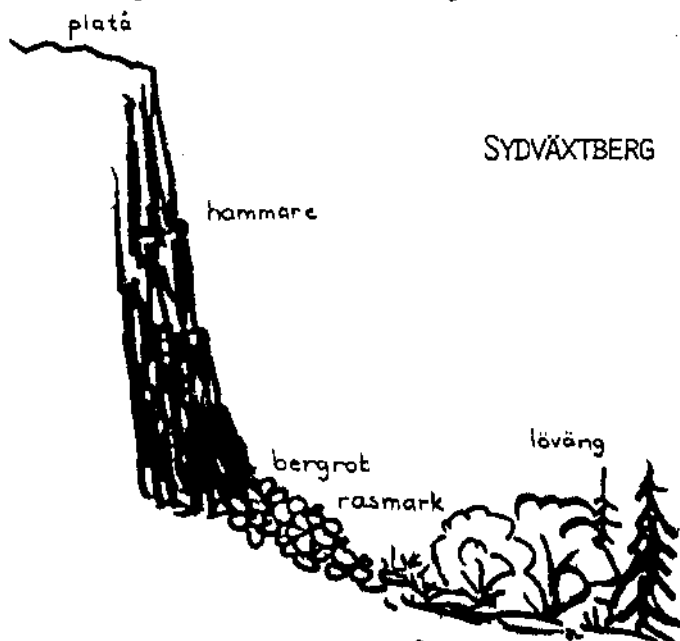
Skuleberget består i östra delen av den röda rapakivigraniten. I den västra delen finns ett stråk av en granitblandad gabbro.

I bergets östbrant på 185 m ö h finns en grotta, Kungsgrottan. Grottan beskrivs av Rabbe Sjöberg (se litteraturlistan) som "ett stort öppet valv med invändigt oval bottenyta. Västra väggen vertikal, den östra vackert välvd". Grottan har troligen bildats genom "marin plockning och vittring efter i beggrunden befintliga strukturer i 4 bestämda sprickriktningar, där vertikala sprickor format väggar och ytföljande banksprickor bildat takets valvform". Många sägner finns om rövare, bergtroll och andra mystiska varelser som uppehöll sig vid berget och i grottan - från sen medeltid fram till tidigt 1800-tal.

Carl von Linné som besökte Skuleberget och grottan 1732 beskriver sina upplevelser från området så här:

"Vi klöf uppför klipporna, kröp, hasade, drog oss fram, nu åter nedföre igen, efter ingen väg gafs längre; vi tog i en av buskarne eller småstenarne med en hand, hvilket om han fallerat, som lätterligen ske kunnat, hade varit et actum de vita nostra (= slutet på vårt liv)"...

Även på Litoberget finns en mindre grotta.

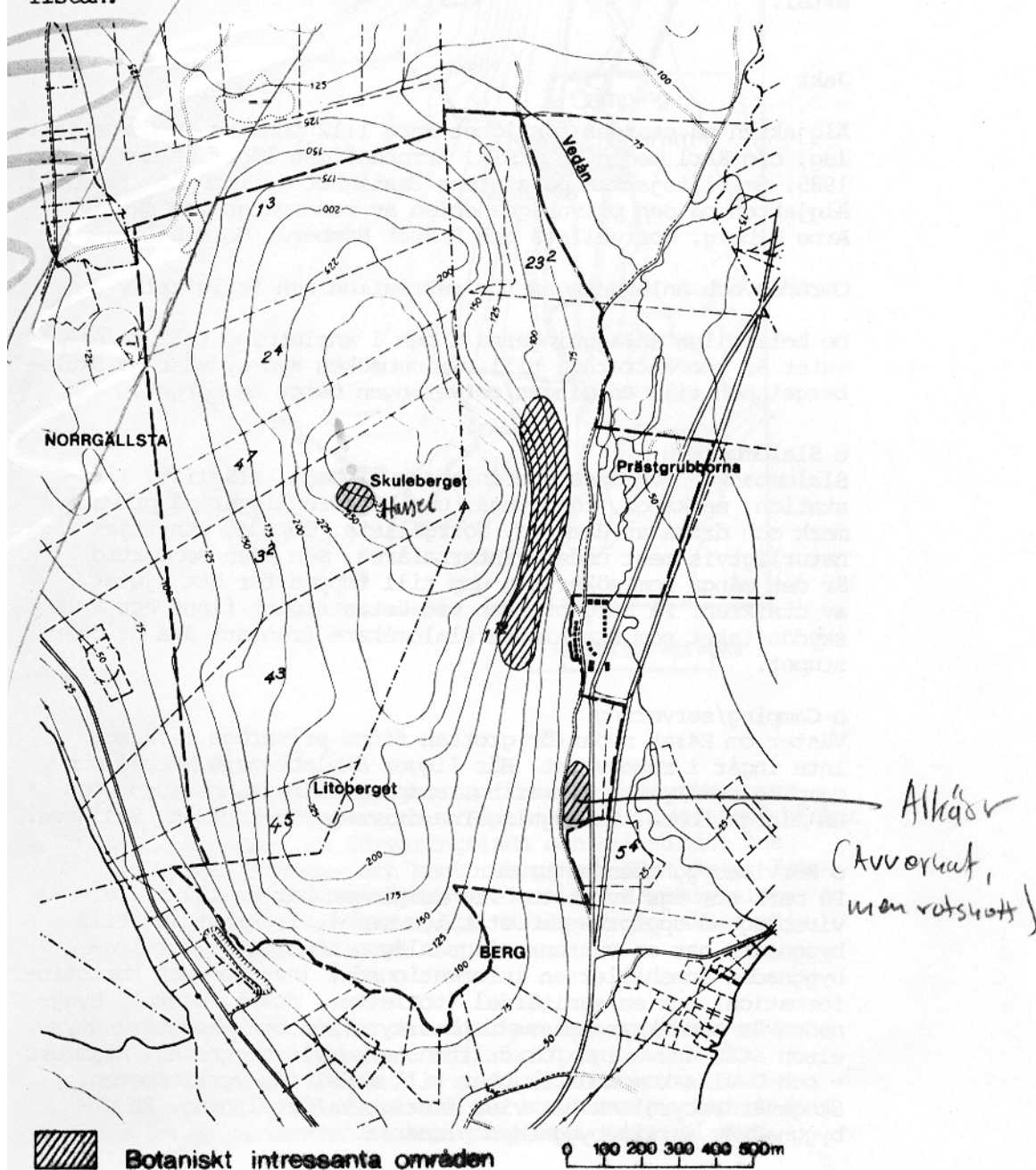

Skuleberget är ett av landskapets intressantaste sydvästberg. Framför allt i östra sidans bergsrot och rasbrant, som har ett skyddat läge, finns arter av speciellt intresse. Här är de klimatiska betingelserna ovanligt gynnsamma. Lind, hassel, lönn, häxört, trolldruva, olvon, skogstry, strutbräken, skogs-sallat, stinknäva är exempel på arter som växer i och omkring bergsroten och rasmarken.

På Skulebergets öst- och nordsida påträffas även arter med en västlig utbredning (fjällväxter) som exempelvis klynnetåg, tuvbräcka och brunbinka.

De botaniskt mest intressanta områdena finns inritade på följande karta.

För ytterligare beskrivning av naturförhållanden se litteraturlistan.

- 9 -
 Monzonit i gabbro (Resten av MR: Rapskivi)
 Arvåvaha

MARKANVÄNDNING

Skogsbruk

Skogsbruk i normal omfattning bedrivs i västra delen av reservatet (den privatägda delen) där några mindre hyggen har tagits upp efter samråd med skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsen. I den del av reservatet som ägs av staten har mindre gallringar utförts.

Betesmark

Öster om berget vid Prästgrubbarna finns öppen mark som betas extensivt med kvigor. Betesdriften är tryggad genom betesavtal.

Jakt

Älgjakten på statens fastighet Berg 1:12 innehas av Bergs jaktlag, c/o Karl Wedin, DOCKSTA. Arrendetiden löper ut den 31 dec 1985. Småviltsjakten på statens fastighet är inte utarrenderad. Älgjakten på den privatägda delen av reservatet innehas av Arne Wiberg, Norrgällsta och P Erik Hamberg, Norrgällsta.

Områden och anläggningar för rekreation och friluftsliv

De befintliga anläggningarna i och i anslutning till reservatet är koncentrerade till slalombacken syd-sydväst på Skuleberget och till campingen/serveringen öster om berget.

o Slalombacken

Slalombacken och dess anordningar: linbana, släplift, liftstation, snökanon, toppstuga, utsiktstorn ligger på privat mark och drivs av Hamberg, Norrgällsta. Området utnyttjas naturligtvis mest under vinterhalåret, men även sommartid är det många som söker sig upp till toppen för att njuta av utsikten. På bergsbranten vid östra stupet finns ett skyddsstaket som ska hindra slalomåkare från att åka ut över stupet.

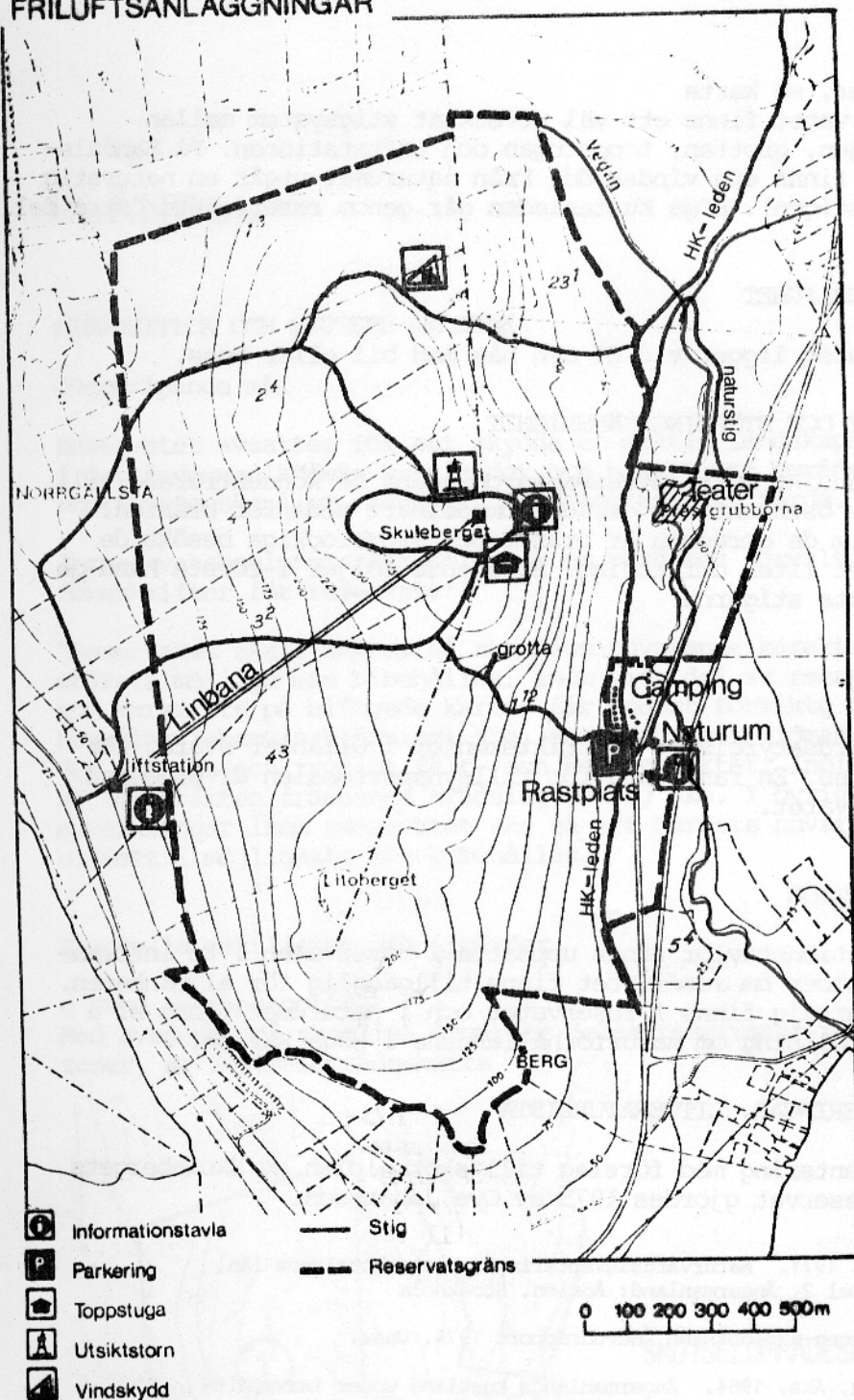
o Camping/servering

Väster om E4:an nedanför grottan finns privatägd mark som inte ingår i reservatet. Här ligger Skulebergets Motell och camping som rymmer servering, camping, uthyringsstugor och en minigolfbana. Anläggningarna drivs av markägaren, Sellgren.

o Servicebyggnaden/naturum

På mark som ägs av staten vid campingen har en 130 m² servicebyggnad uppförts med statliga medel. I anslutning till byggnaden har en vattenreningsanläggning byggts. Servicebyggnaden innehåller en informationsdel (naturum och turistinformation) och en sanitärdel (toaletter, dusch, bastu). Byggnaden är handikappanpassad. Länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen står ansvariga för driften av servicebyggnaden. Kramfors- och Öviks kommuner skjuter till medel för verksamheten. Skogsvårdsstyrelsen har viss fastighetsförvaltning. En utbyggnad av servicebyggnaden planeras.

FRILUFTSANLÄGGNINGAR

o Friluftsteatern

Inom reservatet vid Prästgrubbarna finns en friluftsteater med plats för ca 2 000 personer. Förutom sluttningen med bänkar finns det toaletter, en förvaringslada och ett mindre hus som används som förråds- och kontorsbyggnad. Elström är framdragen till teatern. Skogsvårdsstyrelsen och länsstyrelsen svarar för uthyrning och underhåll. Anläggningen ska i möjligaste mån vara självbärande.

o Rastplats

På den öppna platsen söder om campingen och servicebyggnaden har en rastplats med parkering, bollplan, sandlådor, gungor, sittgrupper, eldplats m m ställts iordning. Tillfälligt utnyttjas parkeringen delvis som husvagnscamping i avvaktan på en permanent husvagnscamping i kommunal regi.

o Stigar, se karta

I reservatet finns ett väl utvecklat stigsystem mellan campingen, grottan, toppstugan och liftstationen. På Sandalsberget finns ett vindskydd. Från naturumet utgår en naturstig (rövarstigen). Höga Kustenleden går genom reservatets östra del.

TILLGÄNLIGHET

Reservatet ligger vid E4 och nås med bil eller buss.

SJUTAGE OCH STÖRNINGSKÄNSLIGHET

De botansikt mest intressanta områdena är koncentrerade till bergets östbrant och området omedelbart nedanför branten. Eftersom de områdena är branta och storblockiga besöks de i mycket liten omfattning. Besökande följer i första hand de uppmärkta stigarna.

TILLSYN

Skogsvårdsstyrelsens distriktskontor i Ullånger svarar för tillsynen. En raststuga för tillsynspersonalen är placerad i reservatet.

INFORMATION

Informationstavlor finns uppsatta i reservatet. En informationsfolder om reservatet finns tillgänglig för allmänheten. En naturstig finns i reservatet och i naturumet finns bl a en utställning om naturförhållandena i Höga Kusten.

INVENTERINGAR, LITTERATURLISTA

En inventering med förslag till skötselplan av Skulebergets naturreservat gjordes 1975 av Ove Johansson.

Guvå, L. 1971. Naturvårdsinventering i Västernorrlands län. Del 2. Ångermanland: Adalen. Stockholm

Höga Kusten-utredningen, Huvudrapport 1974. Vasa.

Hörnsten, Åke. 1964. Ångermanlands kustland under isavsmältningsskedet. Preliminärt meddelande. Geologiska föreningen: Stockholms Förhandlingar Vol 86, s 181 - 205.

Mascher, J W. 1976. Drag ur Västernorrlands flora. Växtlokaler i Västernorrlands län. I L Bergström m fl (utg), Västernorrland med Höga Kusten, s 107-129. Bjästa. s 117 - 118.

Mascher, J W. 1978. Spontana förekomster av ädla lövträd i Ångermanland. Svensk Bot. Tidskr. 71: 315 - 325.

Johansson, O. 1975. Skuleberget inventering - skötselplan. Länsstyrelsen i Västernorrlands län. 1975:13. Stencil. Hämösand.

Sjöberg, Rabbe. 1980. Grottinventering i Västernorrlands län del 1 manuskript. Länsstyrelsen.

Sjöberg, Rabbe. 1984. Ur Grottor Nolaskogs och i Skuleskogen. Örnsköldsviks Museums småskriftserie nr 18.

PLANDEL

DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV MARK

Övergripande mål

Reservatet avsattes för att skydda en mäktig landskapsbild i det ångermanländska kustlandet och bevara ett område av stort vetenskapligt, särskilt växtgeografiskt, värde.

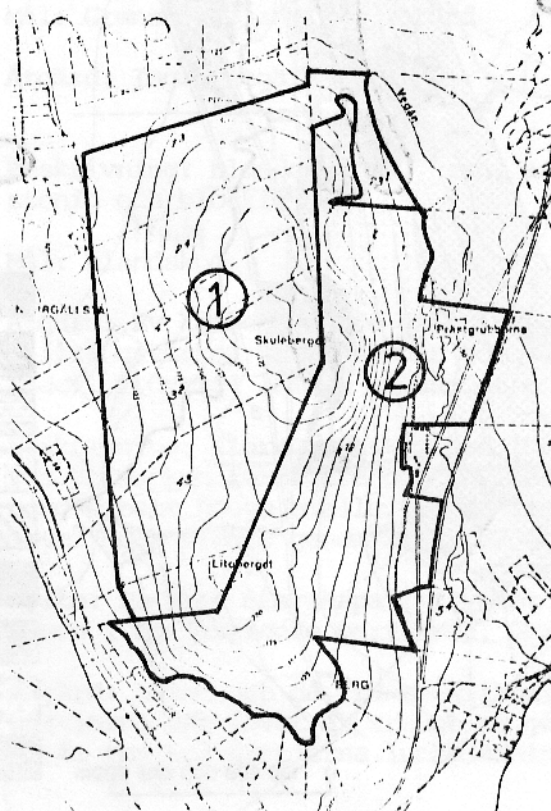
I reservatsbeslutet står följande om vård och förvaltningsföreskrifter för reservatet.

"Reservatet skall skötas så att dess nuvarande karaktär i största möjliga mån bibehålles. Inom viss del av reservatet, som markerats på bifogade karta, får endast försiktig genomhuggning (stamvis blädning) ske, detta för att vidmakthålla det artrika och frodiga fält- och bottenskiktet. Inplantering av för trakten främmande trädslag får ej ske. I övrigt bör avverkningar inom reservatet ske så att bergets nuvarande siluett i möjligaste mån bibehålles."

Generella riktlinjer och åtgärder

o Hävd av skogsområdet

Med avseende på skogliga åtgärder delas reservatet in i två zoner, se skötselområdeskarta

SKÖTSELOMRÅDESKARTA

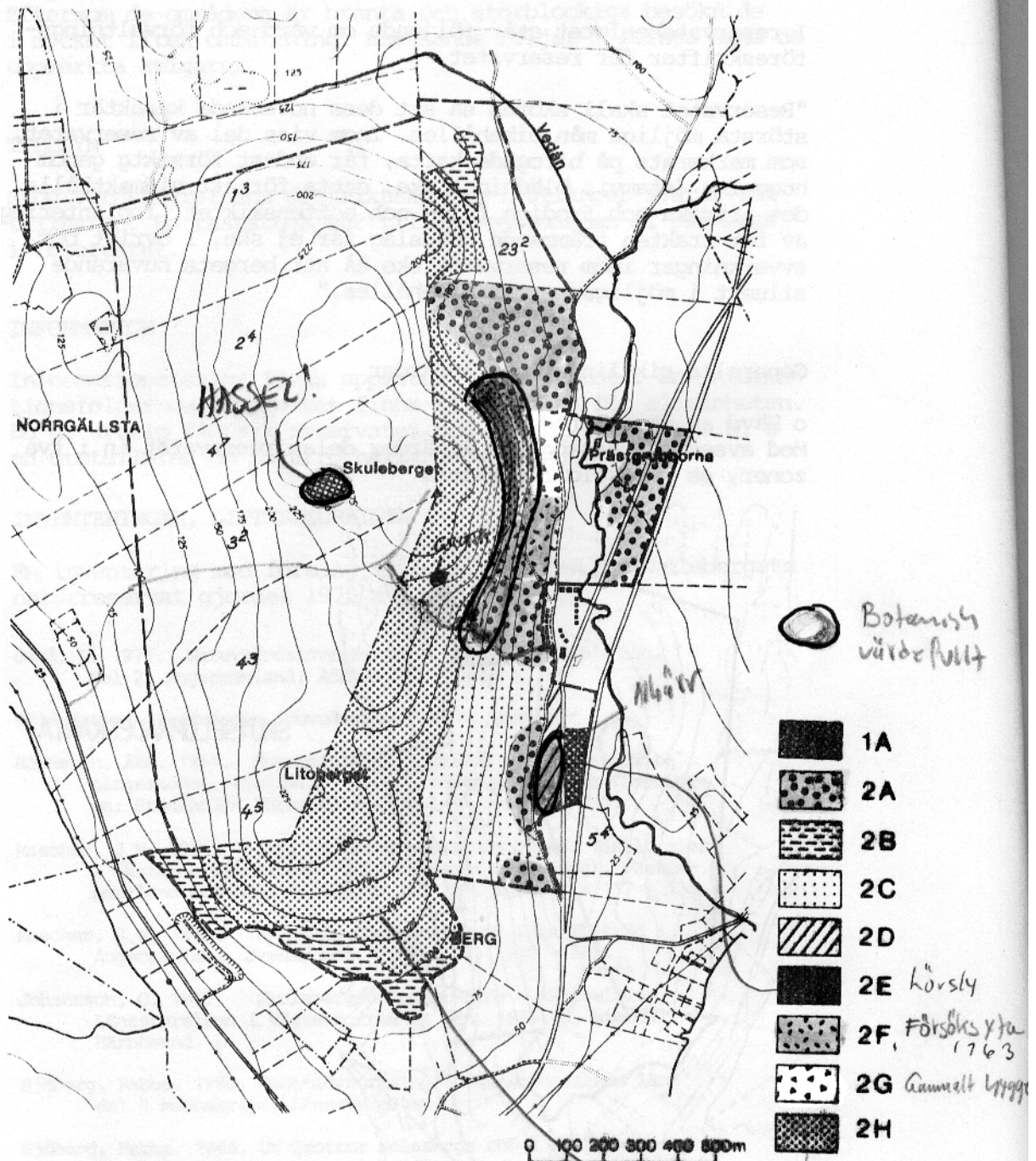
Zon 1, se skötselområdeskarta

Skogsområde där normalt skogsbruk får bedrivas. Vid skötseln av skogen skall särskild hänsyn tas till landskapsbilden och naturvårdens intressen i övrigt.

Särskild hänsyn skall tas till område 1 A där hassel växer, se skötselplanekartan.

Vid avverkningar och röjningar ska tillstånd inhämtas från förvaltaren (se reservatsbeslutet).

SKÖTSELPLANEKARTA

Zon 2, se skötselplanekarta

Skogsområde där modifierat skogsbruk ska bedrivas.

- 2 A. Beskrivning: Aldre granskog (med undantag av ett yngre bestånd). Några bestånd ~~har~~ under de senaste åren gallrats.

Mål: Olikåldriga bestånd. Bestånden ska successivt föryngras samtidigt som ett trädskikt bibehålls.

Åtgärd: Försök med föryngring genom luckblädning ska påbörjas. De luckor som uppkommit naturligt genom att träd blåst omkull ska vara utgångspunkt vid luckblädningen. Där finns i allmänhet även en ansamling av plantor. En del av de träd som omger plantgruppen tas bort, varvid stormfasta träd lämnas i luckkanten. När de uppkomna plantorna börjar skjuta i höjden kräver de ökad ljustillgång. Luckorna måste då utvidgas genom kanthuggning samtidigt som en rökning i plantgruppen eventuellt måste göras. Luckorna får inte bli för öppna och stora eftersom det i reservatsbeslutet står att endast en försiktig genomhuggning får ske.

Blir resultatet av försöket gott med luckblädning skall metoden nyttjas i fortsättningen för att föryngra skogen.

Riset som blir vid luckblädningen sprids ut på platsen. Inom områden med känslig växtlighet sprider man riset på närliggande mindre känsliga områden.

- 2 B Beskrivning: Granskog/blandskog som gränsar mot impedimentmark.

Mål: Granskog/blandskog, orörd

Åtgärd: Ingen åtgärd

- 2 C Beskrivning: Blandskog med gran, asp, björk och rönn. Bitvis stenig och blöckig mark.

Mål: Blandskog

Åtgärd: Ev kan en mindre gallring göras i de nedre partierna. Gallringsvirket kan användas som ved vid rastplatserna i området. I övrigt lämnas beståndet orört.

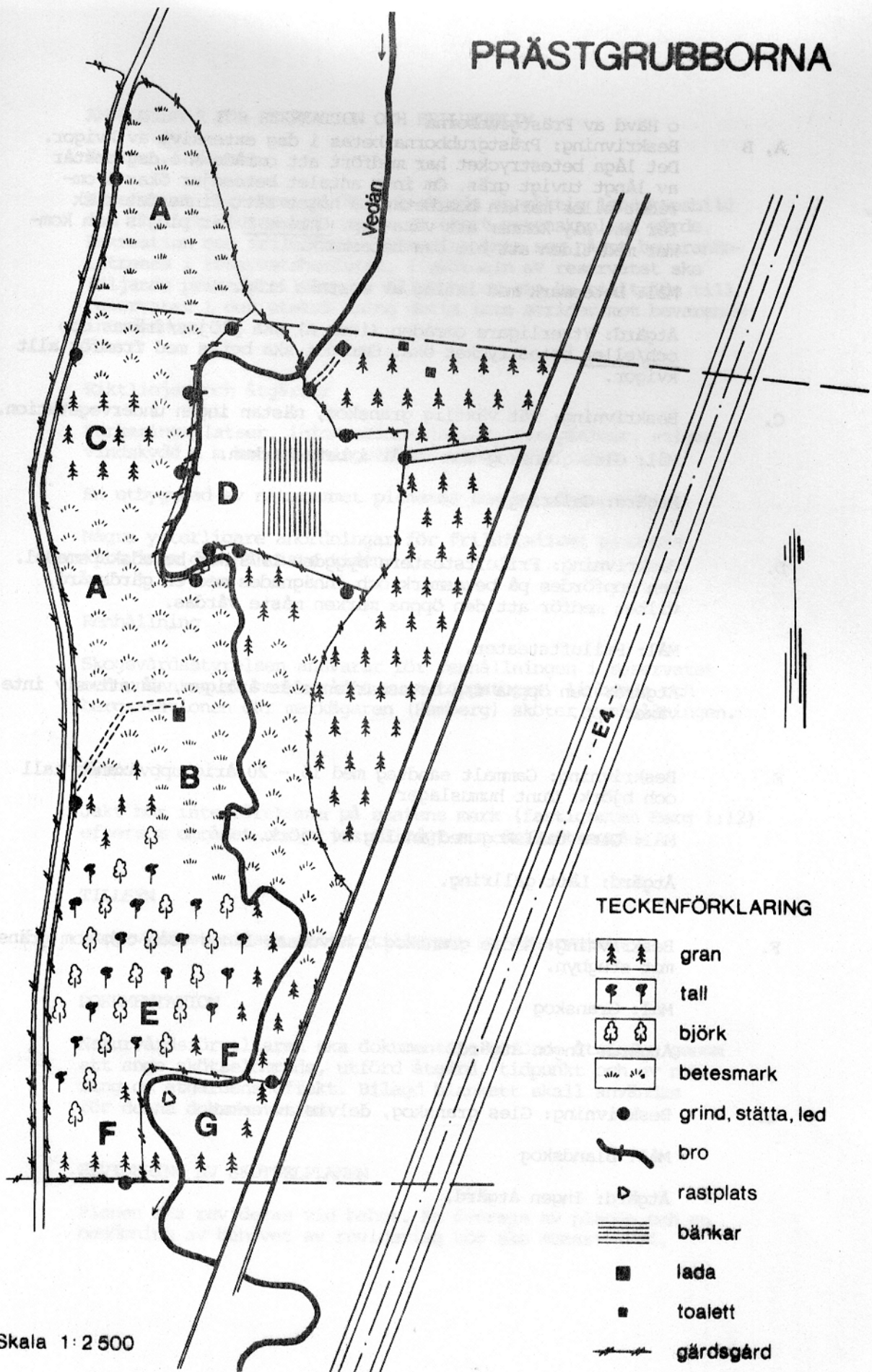
- 2 D Beskrivning: Aldre granskog med lövinslag, bl a klibbal. Bitvis är marken fuktigare och lövinslaget stort. Vid ett röningsarbete högs emellertid de flesta klibbalarna ned, de lever dock vidare genom kraftiga stubbskott.

Syfte: På sikt återskapa intrycket av alkärr med en örtrik flora i de fuktigare partierna. Granskog i de torrare delarna.

Åtgärd: Lövet och då främst klibbalen ska gynnas. I de fuktigare partierna där lövet är trängt av granar, ska gran tas bort. På de torrare partierna luckblädning av gran.

- 2 E Beskrivning: Lövsly med uppväxande ung gran.
 Mål: Blandskog
 Åtgärd: Ev måste lövet röjas.
- 2 F Beskrivning: Skogshögskolans försök. Försöket anledes 1963 och avsikten var en analys av spontan rotröta på ståndort där rotröteangrepp kan förväntas. Försöket är av långtidskaraktär. Området är planterat med silvergran, gråal, sibirisk lärk, gran, tall och vårtbjörk.
 Mål: Försöksområde.
 Åtgärd: Lännas orörd.
 Ansvarig för försöket står Institutionen för växt- och skogsskydd, avd för skoglig mykologi och patologi. Sveriges Lantbruksuniversitet.
- 2 G Beskrivning: Gammalt hygge med uppväxande gran och löv, enstaka frötallar. Röjt 1978.
 Mål: Hagmark med gles gkog.
 Åtgärd: Området kan betas med får och ev kompletteras med ytterligare röjning/gallring. Vid stängseldragningen är det viktigt att lindarna utefter bergsväggen kommer utanför stängslet.
- 2 H Beskrivning: Hällmarksimpediment
 Mål: Orört
 Åtgärd: Ingen åtgärd.

PRÄSTGRUBBORNA

- o Hävd av Prästgrubborna
- A, B Beskrivning: Prästgrubborna betas i dag extensivt av kvigor. Det låga betestrycket har medfört att område A i dag består av långt tuvigt gräs. Om inte antalet betesdjur ökar i området eller marken bearbetas på något sätt finns det risk för att sly kommer att växa upp. Område B har plöjts och kommer med tiden att bli bra betesmark.
- Mål: Betesmark med inslag av enstaka träd.
- Åtgärd: Ytterligare områden (inom A) ska plöjas/fräsas upp och/eller betestrycket öka. Området ska betas med framför allt kvigor.
- C. Beskrivning: Tät växtlig granskog, nästan ingen undervegetation.
- Mål: Gles granskog som ingår i betesmarken.
- Åtgärd: Gallring
- D. Beskrivning: Friluftsteatern byggdes 1978 med beredskapsmedel. Den uppfördes på betesmark och inhägnades med en gårdsgård, vilket medför att den öppna marken måste vårdas.
- Mål: Friluftsteater.
- Åtgärd: Den öppna f d betesmarken slås årligen, så att sly inte växer upp.
- E. Beskrivning: Gammalt sandtag med 15 - 20 årig uppväxande tall och björk. Tunt humuslager.
- Mål: Gles tallskog med inslag av björk.
- Åtgärd: Lätt gallring.
- F. Beskrivning: Äldre granskog i huvudsak längs Veån och som gräns mot stugbyn.
- Mål: Granskog
- Åtgärd: Ingen åtgärd.
- G. Beskrivning: Gles granskog, delvis avverkat
- Mål: Blandskog
- Åtgärd: Ingen åtgärd.

ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

Övergripande mål

Reservatet har avsatts för att skydda en mäktig landskapsbild och för att bevara ett område av stort vetenskapligt värde. Rekreation och friluftsliv behandlas inte som något bevarandebeslut i reservatsbeslutet. I skötseln av reservatet ska följande princip tillämpas: Allmänheten ska ha tillträde till reservatet i den utsträckning detta inte strider mot bevarandebesluten.

Riktlinjer och åtgärder

Parkeringsplatser, informationsplatser, rastplatser, stigar, vindskydd m m har iordningställts under 1970-talet.

En utbyggnad av naturummet planeras som beredskapsarbete.

Några ytterligare anordningar för friluftslivet planeras inte inom den närmaste tiden.

Renhållning

Skogsvårdsstyrelsen ansvarar för renhållningen i reservatet med undantag av markområdet runt toppstugan, linbanan och bergsstationen där markägaren (Hamberg) sköter renhållningen.

Jakt

Jakt bör inte förekomma på statens mark (fastigheten Berg 1:12) eftersom området utnyttjas flitigt som friluftsområde.

TILLSYN

Skogsvårdsstyrelsen sköter tillsynen av reservatet.

DOKUMENTATION

Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera utförda åtgärder genom att ange skötselområde, utförd åtgärd, tidpunkt och ev notering om åtgärdens effekt. Bilagd blankett skall användas för denna dokumentation.

REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Planen ska revideras vid behov. En översyn av planen och en bedömning av behovet av revidering bör ske senast 1994.

KOSTNADER OCH INTÄKTER FÖR NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN- FINANSIERING

Årligt underhåll

Åtgärd	Kostnader/antal dagsverken
Tillsyn	6 dg
renhållning	5 dg + 3 000 kr
skogs- och markvård	12 dg
stigar	7 dg
lek- och friluftsanordningar	20 dg
material	5 000 kr

Kostnaderna för skogs- och markvård är svåra att uppskatta, men avverkningar torde inte ge något netto.

Ansvarsfördelning

Underhållsåtgärderna ansvarar skogsvårdsstyrelsen (naturvårdsförvaltaren) för. Kostnaderna för dessa åtgärder tas från tillgängliga medel av anslaget "Vård av naturreservat m m". För närvarande täcks ca 25 dagsverken av det årliga underhållet med en anställd på lönebidragsmedel från AMS.

Kostnader för drift- och underhåll av naturum belastar inte skötselkontot.

Skötseln av HK-leden åvilar Kramfors kommun.